

PROTOKÓŁ Nr 43-5/2022

z posiedzenia Komisji Zrównoważonego Rozwoju Rady Miasta Gdańska w VIII Kadencji Rady Miasta Gdańska, które odbyło się **28 czerwca 2022 roku** (wtorek), rozpoczęte o **godz. 15:30 - zdalne w aplikacji Microsoft TEAMS.**

Posiedzeniu przewodniczyła Radna Anna Gołędzinowska - Przewodnicząca Komisji Zrównoważonego Rozwoju Rady Miasta Gdańska.

Powitała radnych i gości i poinformowała, że jest dość istotna kwestia związana z techniką. To posiedzenie jest nagrywane. To nagranie w gruncie rzeczy służy wyłącznie celom protokołowania, natomiast w związku z przepisami prawnymi jestem zobowiązana Państwa poinformować, że biorąc Państwo udział w posiedzeniu wyrażacie zgodę na nagrywanie.

Tyle kwestii formalnych. Przechodzę do sprawdzania quorum, zgodnie z zasadami, które nas obowiązują przy pracy zdalnej.

Lp.	Nazwisko i imię	Stanowisko	Początek obrad
1.	Gołędzinowska Anna	Przewodnicząca	Obecna
2.	Jaroszewicz Waldemar	Wiceprzewodniczący	Obecny
3.	Błaszczyk Kamila	Członek Komisji	Obecna
4.	Czerniewska Katarzyna	Członek Komisji	Obecna
5.	Majewski Przemysław	Członek Komisji	Obecny
6.	Skarbek Mateusz	Członek Komisji	Obecny
7.	Śpiewak-Dowbór Cezary	Członek Komisji	Obecny

Na stan siedmiu (7) członków Komisji, w posiedzeniu uczestniczyło siedmiu (7), czyli było quorum do podejmowania prawomocnych opinii, wniosków i innych stanowisk. **Listy obecności członków Komisji stanowią załącznik nr 1, lista gości stanowi załącznik nr 2 do protokołu.**

Przechodzimy do procedowania naszego dzisiejszego posiedzenia. **Porządek stanowi załącznik nr 3 do protokołu.** Państwo Radni otrzymali porządek z regulaminowym wyprzedzeniem, ale tutaj formalnie proszę jeszcze o zdecydowanie czy Państwo się zgadzają, wstrzymują się bądź są przeciw następującemu porządkowi obrad:

1. Rozpatrzenie projektu uchwały RMG zmieniającej uchwałę w sprawie uchwalenia budżetu Miasta Gdańska na 2022 rok - Druk nr 1329 - w zakresie działania Komisji.

Przedstawia: Pani Izabela Kuś- Skarbnik Miasta Gdańska

2. Rozpatrzenie projektu uchwały RMG zmieniającej uchwałę w sprawie przyjęcia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Miasta Gdańska - Druk nr 1330 - w zakresie działania Komisji.

Przedstawia: Pani Izabela Kuś- Skarbnik Miasta Gdańska

3. Rozpatrzenie projektu uchwały RMG w sprawie zaciągnięcia długoterminowej pożyczki w Narodowym Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu Miasta Gdańska – Druk nr 1304.

Przedstawia: Pani Izabela Kuś- Skarbnik Miasta Gdańska

4. Omówienie Raportu o stanie Miasta Gdańska za 2021 rok.

4.1. Opiniowanie projektu uchwały RMG w sprawie udzielenia Prezydentowi Miasta Gdańska wotum zaufania – Druk nr 1299.

Przedstawia: Pani Iwona Bierut – Dyrektor Wydziału Polityki Gospodarczej, Pan Marcin Hryniewicz- p.o. Kierownika Referatu Badań i Analiz Społeczno-Gospodarczych

5. Sprawy bieżące, wolne wnioski, korespondencja.

Głosowanie za przyjęciem porządku obrad:

<i>Lp.</i>	<i>Nazwisko i imię</i>	<i>Głosowanie „Za”</i>	<i>Głosowanie „Przeciw”</i>	<i>Głosowanie „Wstrzymał/a się”</i>
1.	Golędzinowska Anna	Za	X	X
2.	Jaroszewicz Waldemar	Za	X	X
3.	Błaszczyk Kamila	Za	X	X
4.	Czerniewska Katarzyna	Za	X	X
5.	Skarbak Mateusz	Za	X	X
6.	Majewski Przemysław	Za	X	X
7.	Śpiewak-Dowbór Cezary	Za	X	X

Komisja porządek obrad przyjęła - 7 głosami za - jednogłośnie.

Przewodnicząca Anna Golędzinowska

Bardzo dziękuję.

W takim przypadku przechodzimy do procedowania pierwszego punktu obrad, jest to opiniowanie zmian w budżecie miasta Gdańska na 2022 rok – druk 1329. Rozumiem, że Pani Skarbnik Izabela Kuś tradycyjnie wprowadzi nas w szczegóły tej uchwały.

PUNKT – 1.

Rozpatrzenie projektu uchwały RMG zmieniającej uchwałę w sprawie uchwalenia budżetu Miasta Gdańska na 2022 rok – Druk nr 1329 - w zakresie działania Komisji.

Przedstawia: Pani Izabela Kuś – Skarbnik Miasta Gdańska

Oryginał projektu uchwały znajduje się w protokole z sesji Rady Miasta Gdańska z 30 czerwca 2022 r. – sprawa **BRMG.0006.174.2022**.

Pani Izabela Kuś – Skarbnik Miasta Gdańska

Dzień dobry. Pani Przewodnicząca, Szanowni Państwo. Wnoszony druk zmieniający budżet bieżącego roku zmienia zarówno wysokość dochodów jak i wydatków oraz te

zmiany wpływają na wynik budżetu miasta. W zakresie dochodów, dochody ogółem rosną o 89,6 miliona złotych, z czego dochody bieżące 87,7 miliona złotych a dochody majątkowe o 1,9 miliona złotych. Równocześnie zmienia się wartość wydatków. Wydatki ogółem rosną o kwotę 57,1 miliona złotych, z czego wydatki bieżące o 61,4 miliona złotych, wydatki majątkowe spadają o 4,3 miliona złotych. To są wartości globalne.

Jak można się domyślić większy wzrost dochodów a mniejszy wzrost wydatków powoduje, że zmienia się wynik operacyjny i wynik budżetu miasta. I tak zmniejsza się wysokość deficytu operacyjnego ze 136 milionów złotych na 110 milionów złotych, jednocześnie zmniejszamy zapotrzebowanie na finansowanie dłużne tegorocznych wydatków i zmniejszamy zapotrzebowanie na obligacje o 33 miliony złotych. To są wartości ogólne a kilka słów o szczegółach. W zakresie dochodów główne pozycje wpływające na zmiany wysokości dochodów tj. zwiększenie dochodów z tytułu wypłaty dywidendy ze spółki Gdańskiej Agencji Rozwoju Gospodarczego, jest to kwota niemal 28 milionów złotych. Wprowadzamy po stronie dochodów zwrot podatku VAT od wydatków ponoszonych w bieżącym roku. Uzyskaliśmy subwencję oświatową na pokrycie skutków zwiększenia wynagrodzeń dla nauczycieli o wartość 4,4%. Subwencja wynosi niemal 20 milionów złotych i tą subwencję przeznaczamy na pokrycie wydatków bieżących edukacji. Dodatkowo zwiększają się wpływy z opłat środowiskowych o 3,5 miliona złotych. Wprowadzamy do budżetu również odsetki od lokat na rachunkach, w związku z tym, że rośnie oprocentowanie, nie tylko oprocentowanie kredytów, ale też oprocentowanie lokat, ponieważ lokujemy środki w kilku bankach, udaje nam się uzyskać atrakcyjne oprocentowanie tych środków, w związku z tym wprowadzamy te dochody do budżetu miasta pokrywając też odsetki od kredytów, które też niestety rosną.

Gdański Zarząd Dróg i Zieleni wypracowuje dodatkowe dochody w wysokości około 5 milionów złotych w związku z aktualizacją stawek opłat za zajęcie pasa drogowego i za miejsca na cmentarzach. Ogród Zoologiczny w związku z podwyższeniem cen biletów planuje uzyskać wyższe dochody o 1,5 miliona złotych. Zarząd Transportu Miejskiego aktualizuje wysokość dochodów ze sprzedaży biletów o 8,5 miliona złotych w związku z podniesieniem cen biletów.

Jeśli chodzi o wydatki majątkowe to do budżetu wprowadzamy subwencję drogową w wysokości 5,9 miliona złotych z przeznaczeniem na pokrycie kosztów przebudowy układu drogowego ulicy Budowlanych. Wprowadzamy również wartość nieruchomości, które są przedmiotem zamiany ze spółką Invest Komfort. Wartość przekazanej nieruchomości przez miasto w zamian za którą dostajemy 7 lokali, to kwota 5.451.000 złotych. Z funduszu dopłat pozyskujemy 1,5 miliona złotych z przeznaczeniem na budowę budynków mieszkalnych przez TBS „Motława”. I korygujemy wartość planowanych dotacji inwestycyjnych w związku z aktualizacją wydatków na projekty inwestycyjne zmniejszając planowane dochody w bieżącym roku o 11,2 miliona złotych, ale środki te pojawiają się w kolejnych latach.

Jeśli chodzi o wydatki, to z tych najważniejszych wprowadzamy do budżetu dodatkowe 10 milionów złotych na pokrycie obsługi długu, czyli rosnących odsetek od zaciągniętych kredytów w latach poprzednich. Zmniejszamy planowane wydatki, które służyły zabezpieczeniu, czyli poręczeniu pożyczki zaciągniętej przez Port Czystej Energii na poczet obsługi tej pożyczki przez spółkę. W związku z tym, że spółka spłaciła w zeszłym roku swoje zobowiązanie, nie ma potrzeby zabezpieczania środków jako poręcznie tej jednorocznej obsługi długu.

W Wydziale Gospodarki Komunalnej zwiększamy wydatki z przeznaczeniem na potrzeby Gdańskiego Ogrodu Zoologicznego i Schroniska dla Bezdomnych Zwierząt, ponieważ to jest w jednej jednostce kwotą 1,4 miliona złotych.

W Wydziale Polityki Gospodarczej środki zwiększone z funduszu dopłat przeznaczamy na dokapitalizowanie TBS „Motława w wysokości 1,5 miliona złotych.

W wydziale Skarbu wprowadzamy po stronie wydatków równowartość 7 mieszkań, które są przedmiotem zamiany, o której mówiłam przy okazji omawiania dochodów i wartość tych mieszkań to kwota 3.790.000 złotych. Różnica między planowanymi dochodami a wydatkami tj. ok. 1,6 miliona złotych na korzyść budżetu miasta.

W Wydziale Środowiska przeznaczamy ze zwiększonych opłat środowiskowych 1,5 miliona złotych na wydatki w podziale na Gdański Ogród Zoologiczny 150 tysięcy złotych. Wydział Środowiska 450 tysięcy złotych na realizację polityki ekologicznej i 900 tysięcy złotych dla Hevelianum, również na działania edukacyjne w zakresie edukacji ekologicznej. Również w Hevelianum wprowadzamy 1,4 miliona złotych na pokrycie wydatków w związku zer zwrotnym VAT-em.

Dla Zarządu Transportu Miejskiego zwiększamy wydatki o kwotę 24.116.000 złotych, również to wynika ze zwrotnego VAT-u. w latach poprzednich zwrotny VAT zmniejszał wykonanie wydatków, w tej chwili VAT staje się dochodem i wypłacony a zwracany w ciągu roku VAT pokrywany z wydatków bieżących jest później uzupełniony w postaci zwiększenia zarówno po stronie dochodów jak i wydatków planu poszczególnych jednostek. ZTM VAT zwrotny wynika z realizacji usługi transportowej na rzecz Gdańskich Autobusów i Tramwajów. Dodatkowo również wprowadzamy środki przeznaczone na zakup usług przewozowych realizowanych przez przedsiębiorstwo wielobranżowe BP Tour w związku z waloryzacją umowy, związaną głównie z inflacją, wzrostem wynagrodzeń była konieczność aktualizacji umowy z tym przewoźnikiem.

W Wydziale Rozwoju Społecznego poza zwiększeniami na projekty, głównie unijne. Największa pozycja zwiększająca budżet to wprowadzenie środków pochodzących z subwencji oświatowej w wysokości 19,9 miliona złotych

W Wydziale Projektów Rozwojowych, po pierwsze wprowadzamy do budżetu 286.562 złote na dodatkowe działania realizowane przez Rady Dzielnic, to są te środki z lat poprzednich wprowadzane na mocy podjętych przez Rady Dzielnic uchwał. Dziękuję i bardzo proszę o pozytywną opinię. Budżet zwiększa się o równowartość subwencji drogowej, przeznaczonej na rozbudowę ul. Budowlanych.

I w uzasadnieniu jest duża tabela, w której pokazujemy korektę wydatków, czyli przeniesienie części wydatków z bieżącego roku na dwa kolejne lata, zwiększające jednocześnie budżet tych projektów. I z takich najważniejszych zmian tj. zwiększenie budżetu bieżącego roku o 708 tysięcy na przebudowę instalacji teletechnicznej w budynku Nowego Ratusza. Zwiększenia 915 tysięcy złotych wydatków przeznaczonych na infrastrukturę gastronomiczną w Gdańskim Ogrodzie Zoologicznym.

Zmiany w ramach Gdańskiego Projektu Komunikacji Miejskiej polegające również przy okazji, ale to w Wieloletniej Prognozie Finansowej zna zwiększeniu dofinansowania tego projektu, co pozwala nam zakwalifikować zakupione wcześniej tramwaje ze środków własnych spółki i one w tej chwili będąc kwalifikowalnymi wydatkami na dofinansowanie ze środków unijnych. I na rok 2023 przenosimy środki na przebudowę ul. Kartuskiej, kwota 5,2 miliona złotych pojawia się w przyszłorocznym budżecie. Jeśli chodzi o zmiany budżetowe, to wydaje mi się, że te są te najważniejsze. Dziękuję bardzo, proszę o pozytywną opinie do projektu uchwały.

Przewodnicząca Anna Gołędzinowska

Dziękuję bardzo. Mam kilka pytań bardziej szczegółowych tzn., jeżeli chodzi o ostatni punkt, tj. przebudowę ul. Kartuskiej, czy to chodzi o odcinek ten w ramach również węzłów integracyjnych ZIT i przebudowy trasy rowerowej gdzieś tam na wysokości Jasienia, czy to chodzi o kolejny odcinek?

Pani Izabela Kuś – Skarbnik Miasta Gdańska

Tu chodzi o kolejny odcinek w ramach rozbudowy ulicy Kartuskiej, którą sukcesywnie realizujemy. W zeszłym roku z subwencji drogowej, w tym roku subwencja nowa na inny etap została pozyskana, ale to jest ten odcinek realizowany z własnych środków.

Przewodnicząca Anna Gołędzinowska

Dziękuję. Wiem, że w tym roku odcinek Jasiński miał być realizowany, natomiast tutaj też kwestia, jeżeli chodzi o tę różnicę w Gdańskich Autobusach i Tramwajach. Rozumiem, że jest już wynegocjowana nowa umowa z tym podmiotem zasilającym nam usługi zewnętrzne, mam na myśli BP Tour, natomiast czy Państwo mają już jakieś szacunki mniej więcej, bo podejrzewam, że to jest kwestia pewnie najbliższej zmiany budżetu, że też niestety po stronie wydatków GAIT będziemy musieli zwiększać kwestie tych rzeczy, czy na razie się o tym nie mówi?

Pani Izabela Kuś – Skarbnik Miasta Gdańska

Mówi się oczywiście, bo nie można przejść obojętnie. Jest tak, że zarówno ceny paliw jak i ceny energii to są bezpośrednio koszty związane z funkcjonowaniem komunikacji zbiorowej. Oczywiście spółka monitoruje te koszty. Jednak jest taka sytuacja, że w każdym roku my wypłacamy spółce określoną wartość w ramach uzgodnionego budżetu i tak naprawdę co rok spółka zwracała nam nadpłaconą rekompensatę. W związku z tym należy tu uznać, że jest pewien bufor finansowy w ramach zabezpieczonych środków tegorocznych, a dodatkowo spółka zwróciła nam za zeszły rok środki i te trzymamy jako rezerwę na złe czasy na wypadek gdyby jednak okazało się, że środki są niewystarczające, więc gdzieś tam z tyłu głowy gdyby trzeba było dołożyć do komunikacji zbiorowej mamy jakiś poziom na sfinansowanie.

Przewodnicząca Anna Gołędzinowska

Jakaś rezerwa jest, no to świetnie.

Pani Izabela Kuś – Skarbnik Miasta Gdańska

I ona pochodzi z tego samego źródła, czyli ze środków przeznaczanych na komunikację, tyle, że są to środki zeszłoroczne.

Przewodnicząca Anna Gołędzinowska

Świetnie słyszeć, bo z ciężkim sercem podnosiliśmy ceny biletów, ale patrząc na ceny paliw, na ceny energii, to co się dzieje, no to człowiek ma wątpliwości, czy mimo wszystko ta różnica zrekompensuje. Dobrze wiedzieć, że są też jakieś źródła alternatywne w tym momencie, czy warianty alternatywne uruchomione. Natomiast jeszcze ostatnie pytanie szczegółowe, rozumiem, jeżeli chodzi o tą zamianę z Invest Komfortem, to jest sprawa, którą żeśmy procedowali wiele miesięcy temu na Komisji Zagospodarowania Przestrzennego, to chodzi o te działki w Oliwie, prawda?

Pani Izabela Kuś – Skarbnik Miasta Gdańska

Tak, ul. Opacka.

Przewodnicząca Anna Gołędzinowska

Czy Państwo Radni mają jeszcze jakieś pytania do tego punktu? Nie widzę, jak zwykle bardzo szczegółowy opis, więc myślę, że stąd też brak jakichś zasadniczych pytań. Zawsze tutaj pieczołowitość przygotowania uzasadnienia budzi moje ogromne wrażenie. Przechodzimy do głosowania.

Ustalenia: Opinia Komisji

Przewodnicząca Anna Gołędzinowska

Poddała pod głosowanie przyjęcie i pozytywne zaopiniowanie projektu uchwały Rady Miasta Gdańska zmieniającej uchwałę w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Gdańska – Druk Nr 1329 – w zakresie działania Komisji.

Głosowanie:

Nazwisko i imię	Głosowanie „Za”	Głosowanie „Przeciw”	Głosowanie „Wstrzymał/a się”
Golędzinowska Anna	Za	X	X
Jaroszewicz Waldemar	X	X	Wstrzymał się
Błaszczyk Kamila	Za	X	X
Czerniewska Katarzyna	Za	X	X
Skarbek Mateusz	Za	X	X
Majewski Przemysław	X	X	Wstrzymał się
Śpiewak-Dowbór Cezary	Za	X	X

Po wysłuchaniu informacji i wyjaśnień przedstawionych przez Panią Izabelę Kuś – Skarbnik Miasta Gdańska oraz przeprowadzonej dyskusji, Komisja 5 głosami za, przy 0 głosach przeciwnych i 2 głosach wstrzymujących się, **przyjęła i pozytywnie zaopiniowała** przedmiotowy projekt uchwały – zawarty w Druku Nr 1329 - w zakresie działania Komisji - bez poprawek. **Opinia Nr 43-5/156/18/2022 - oryginał został przekazany do protokołu z sesji Rady Miasta Gdańska z dnia 30 czerwca 2022 roku.**

Przewodnicząca Anna Golędzinowska

Bardzo dziękuję. i w tym momencie przechodzimy do następnego punktu obrad.

PUNKT – 2.

Opiniowanie projektu uchwały Rady Miasta Gdańska zmieniającej uchwałę w sprawie przyjęcia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Miasta Gdańska – druk nr 1330 - w zakresie działania Komisji.

Przedstawia: Pani Izabela Kuś – Skarbnik Miasta Gdańska

Oryginał projektu uchwały znajduje się w protokole z sesji Rady Miasta Gdańska z 30 czerwca 2021 r. – sprawa **BRMG.0006.175.2022.**

Przewodnicząca Anna Golędzinowska

Przechodzimy do procedowania kolejnego projektu uchwały, tradycyjnie jak w takich układach zmiana Wieloletniej Prognozy Finansowej, druk nr 1330, bardzo proszę Panią Skarbnik o wprowadzenie.

Pani Izabela Kuś – Skarbnik Miasta Gdańska

Szanowni Państwo. W konsekwencji zmian zaprezentowanych jako zmiany w budżecie, część tych zmian wpływa na Wieloletnią Prognozę Finansową w zakresie bieżącego roku jak i lat następnych. W załączniku nr 1, gdzie są kwoty globalne zmienia się wartość planowanych dochodów i planowanych wydatków wraz z wartością planowanego długu na bieżący rok. W tym załączniku jest również

wykazany wynik operacyjny budżetu i tam też się zmienia z minus 136 milionów złotych na minus 110 milionów, więc poprawiamy swoje wskaźniki budżetowe.

Natomiast, jeśli chodzi o szczegóły zmian, to w zakresie dochodów zwiększamy dochody bieżące na realizację projektów miękkich. W uzasadnieniu jest cała tabelka w kwotach globalnych. W bieżącym roku zwiększamy dochody o 1.843.000 złotych, w 2023 roku o 517.000 złotych, co łącznie w dwóch latach daje 2.360.000 złotych.

W zakresie dochodów majątkowych zmiany dotyczą tego roku i tutaj w zakresie przedsięwzięć wieloletnich wpisanych do WPF dochody spadają o 10.988.000 złotych, a w przyszłym roku zwiększają się o 25.994.000 złotych i jak widać rosną dochody i to jest to miejsce, o którym mówiłam wcześniej, czyli dostaliśmy zwiększone dofinansowanie na Gdański Projekt Komunikacji Miejskiej, etap IVA i ta kwota jest przeznaczona na sfinansowanie zakupionych wcześniej tramwajów, po prostu wydatki są refundowane za zamówione i zakupione tramwaje dwa lata temu, które będą obsługiwać nowo powstające linie tramwajowe w tym projekcie.

Jeśli chodzi o wykaz przedsięwzięć, drobne zmiany również wynikające z wprowadzenia dochodów związanych z realizacją projektów miękkich, „Cała na przód”, „Pomorskie Dzieciom”, „System aktywizacji społeczno-zawodowej. W ramach budowy węzłów integracyjnych Gdańsk Rębiechowo oraz Gdańsk Osowa zwiększamy limit wydatków w związku ze zwiększeniem dofinansowania projektu. Środki te są przeznaczone dla partnera w tym projekcie, czyli gminy Żukowo.

GPKM IV etap A, gdy już mówiłam wcześniej, korygując wydatki również wprowadzamy dodatkowe środki na refundację wydatków ponoszonych przez GAI T, który jest partnerem w tym projekcie oraz zabezpieczamy dodatkowe środki w wysokości 10 milionów złotych w przyszłym roku na wypłaty odszkodowań w ramach wydanych decyzji ZRID.

Kompleksowa modernizacja energetyczna budynków oświatowych, w przyszłorocznym budżecie zwiększamy w ramach dostępnego limitu na wydatki majątkowe, wydatki zwiększamy o 13.050. 000 złotych. Wydaje się, że ta zmiana powinna pokryć już całość planowanego budżetu tego projektu w związku z tym, że zostało ostatnie zadanie do rozstrzygnięcia w przetargu i zrealizowania.

Drobne zmiany w systemie gospodarowania wodami opadowymi na terenach miejskich, zwiększa się limit o 300 tysięcy złotych na pokrycie dodatkowych kosztów zbiornika Jaśkowa Dolina. Systemy gospodarowania wodami opadowymi przenosimy środki w kwocie 9.967.000 złotych z bieżącego roku na rok przyszły pokrywając planowane wydatki roku przyszłego w ramach tego projektu, tj. etap III, jak dwa wcześniejsze również projekt unijny. Zwiększamy tegoroczne wydatki o 3 miliony złotych na zwiększenie limitu na pokrycie kosztów wykończenia i wyposażenia budynku Kunsztu Wodnego. Gdański program przeciwpowodziowy zmniejszenie o

300 tysięcy, które przeznaczyliśmy na pokrycie dodatkowych kosztów zbiornika Jaśkowa Dolina.

Gdańskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego i TBS „Motława” zwiększamy o 1,5 miliona złotych - środki z Funduszu Dopłat. Modernizacja infrastruktury związanej z realizacją zadań polityki społecznej. Zwiększamy o kwotę 100 tysięcy złotych bieżący budżet przeznaczając je na wymianę węzła ciepłowniczego w Centrum Pracy Socjalnej przy pl. Księdza Prałata Jana Gustkowicza 13. Przenosimy środki z 2022 roku na rok 2024 w ramach przedsięwzięcia modernizacja nawierzchni dróg na terenie Gdańska. Dodajemy nowe przedsięwzięcia. Pojawia się przedsięwzięcie wieloletnie pod nazwą Gdański Fundusz Filmowy, na marcowej sesji zabezpieczaliśmy środki z przeznaczeniem na ten fundusz, ale to był wydatek jednoroczny z uwagi na planowany harmonogram realizacji, to zadanie staje się projektem wieloletnim, czyli na rok bieżący i przyszły rok zabezpieczamy środki w wysokości 1146.000 złotych, dając też początek być może kolejnym etapom tego programu.

Gdański Model Dostępnej Szkoły. Pojawia się nowe przedsięwzięcie na które pozyskaliśmy środki unijne. Przy zabezpieczeniu wkładu własnego na poziomie 919 tysięcy złotych pozyskaliśmy 1.350.000 złotych w okresie dwuletnim realizacji tego projektu. Dziękuję.

Przewodnicząca Anna Gołędzinowska

Dziękuję bardzo. Przyznam, że zwróciłam uwagę na ten model dostępnej szkoły, bo pomimo tego, że jest to pilotaż jak rozumiem, to cieszy to, że dokument, który wydawałoby się, że jak wiele doskonałych dokumentów koncepcyjnych może być trudne we wdrażaniu, mam na myśli tutaj model dostępności, który był w ubiegłym roku procedowany, już znajduje faktyczne odzwierciedlenie w inwestycjach, tym bardziej, że to są dwie spore szkoły, więc cieszę się, że taki, pomimo napiętego budżetu udało się taki projekt wprowadzić.

Tutaj te zmiany dotyczące rewitalizacji, to żeśmy już wielokrotnie z Panią Dyrektorem Pielak rozmawiali, więc tutaj nie będę już dodatkowych pytań zadawać. Rozumiem, że te przesunięcia w zakresie projektu transportowego dotyczą w tym momencie wyłącznie zmiany taboru.

Pani Izabela Kuś – Skarbnik Miasta Gdańska

Zmiany taboru i przeniesienia części płatności na przyszły rok w związku z tym, że procedujemy aneks do umowy na dofinansowanie zakładając, że projekt kończy się w przyszłym roku, ale raczej finansowo niż rzeczowo, stąd ta aktualizacja. Myślę, że to jest jeden z ostatnich aneksów w tym projekcie.

Przewodnicząca Anna Gołędzinowska

Rozumiem. Czy Państwo Radni mają do Pani Skarbnik jakieś pytania w zakresie tego punktu? Nie widzę, w związku z tym przejdziemy do głosowania.

Ustalenia: Opinia Komisji

Przewodnicząca Anna Gołędzinowska

Poddała pod głosowanie przyjęcie i pozytywne zaopiniowanie projektu uchwały Rady Miasta zmieniającej uchwałę w sprawie przyjęcia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Miasta Gdańska – druk nr 1330 - w zakresie działania Komisji.

Głosowanie:

Nazwisko i imię	Głosowanie „Za”	Głosowanie „Przeciw”	Głosowanie „Wstrzymał/a się”
Gołędzinowska Anna	Za	X	X
Jaroszewicz Waldemar	X	X	Wstrzymał się
Błaszczyk Kamila	Za	X	X
Czerniewska Katarzyna	Za	X	X
Skarbek Mateusz	Za	X	X
Majewski Przemysław	X	X	Wstrzymał się
Śpiewak-Dowbór Cezary	Za	X	X

Po wysłuchaniu informacji i wyjaśnień przedstawionych przez Panią Izabelę Kuś – Skarbnika Miasta Gdańska oraz przeprowadzonej dyskusji, Komisja 5 głosami za, przy 0 głosach przeciwnych i 2 głosach wstrzymujących się, **przyjęła i pozytywnie zaopiniowała** przedmiotowy projekt uchwały – zawarty w Druku Nr 1330 - w zakresie działania Komisji- bez poprawek. **Opinia Nr 43-5/157/19/2022 - oryginał został przekazany do protokołu z sesji Rady Miasta Gdańska z dnia 30 czerwca 2022 roku.**

Przewodnicząca Anna Gołędzinowska

Bardzo dziękuję. W tym momencie przechodzimy do następnego punktu obrad.

PUNKT – 3.

Rozpatrzenie projektu uchwały RMG w sprawie zaciągnięcia długoterminowej pożyczki w Narodowym Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu Miasta Gdańska – Druk nr 1304.

Przedstawia: Pani Izabela Kuś- Skarbnik Miasta Gdańska

Oryginał projektu uchwały znajduje się w protokole z sesji Rady Miasta Gdańska z 30 czerwca 2021 r. – sprawa **BRMG.0006.149.2022**

Przewodnicząca Anna Gołędzinowska

Proszę Panią Skarbnik o wprowadzenie do projektu uchwały, zawartego w druku nr 1304 w sprawie zaciągnięcia długofalowej pożyczki z NFOŚiGW na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu miasta Gdańska.

Pani Izabela Kuś – Skarbnik Miasta Gdańska

Pożyczka na sfinansowanie deficytu zaciągana w NFOŚiGW, mimo, że w nazwie dokumentu mówi się o planowanym deficycie, to ta pożyczka dotyczy konkretnego

projektu. Wysokość planowanej pożyczki to kwota 1.639.678 złotych, planowa do zaciągnięcia jednorazowo w 2024 roku przeznaczona na pokrycie kosztów projektu budowa punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych zlokalizowanych w Gdańsku przy ul. Hynka i ul. Uczniowskiej, dwie lokalizacje. Pożyczka jest długoterminowa, spłatę planujemy rozłożyć na 25 lat, kończąc spłatę w roku 2039. Pożyczka jest uwzględniona w WPF zarówno ze spłaty kapitału jak i odsetek, a zaciągnięcie tej pożyczki jest elementem montażu finansowego przy ubieganiu się o dofinansowanie unijne tego projektu i umowa obejmuje zarówno dofinansowanie w formie dotacji bezzwrotnej jak i instrumentu dłużnego w postaci pożyczki. NFOŚiGW promuje takie projekty, czyli takie, które łączą zarówno dotacje jak i pożyczkę i z tej oferty skorzystaliśmy.

Przewodnicząca Anna Gołędzinowska

Faktycznie na tyle, na ile patrzyłam, oprocentowanie w porównaniu z ofertą komercyjną bardzo atrakcyjne. Wydaje mi się, że tutaj cel jak najbardziej godny rozwoju i propagowania w przestrzeni miasta, bo tu nie chodzi o wysypiska, jak to stereotypowo może się wydawać mieszkańcom, ale o takie właśnie bardzo nowoczesne punkty, które powodują, że odzyskanie czy segregacja odpadów, no ma szansę uzyskać wyższy poziom niż do tej pory, bo tu warto przypomnieć, że my również jako samorząd mamy pewne zobowiązania dotyczące procentu pozyskania odpadów. Czy Państwo Radni mają jeszcze jakieś pytania do Pani Skarbnik w zakresie tego punktu? Nie ma, najwyraźniej wszystko jest jasne, przechodzimy do głosowania.

Ustalenia: Opinia Komisji

Przewodnicząca Anna Gołędzinowska

Poddała pod głosowanie przyjęcie i pozytywne zaopiniowanie projektu uchwały Rady Miasta Gdańska w sprawie zaciągnięcia długoterminowej pożyczki w Narodowym Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu Miasta Gdańska – Druk nr 1304.

Głosowanie:

<i>Nazwisko i imię</i>	<i>Głosowanie „Za”</i>	<i>Głosowanie „Przeciw”</i>	<i>Głosowanie „Wstrzymał/a się”</i>
Gołędzinowska Anna	Za	X	X
Jaroszewicz Waldemar	X	X	Wstrzymał się
Błaszczyk Kamila	Za	X	X
Czerniewska Katarzyna	Za	X	X
Skarbek Mateusz	Za	X	X
Majewski Przemysław	X	X	Wstrzymał się
Śpiewak-Dowbór Cezary	Za	X	X

Po wysłuchaniu informacji i wyjaśnień przedstawionych przez Panią Izabelę Kuś – Skarbnika Miasta Gdańska oraz przeprowadzonej dyskusji, Komisja 5 głosami za, przy 0 głosach przeciwnych i 2 głosach wstrzymujących się, przyjęła i pozytywnie zaopiniowała przedmiotowy projekt uchwały – zawarty w Druku Nr 1304 - bez poprawek. **Opinia Nr 43-5/158/20/2022 - oryginał został przekazany do protokołu z sesji Rady Miasta Gdańska z dnia 30 czerwca 2022 roku.**

Przewodnicząca Anna Golędzinowska

Bardzo dziękuję.

PUNKT – 4.

Omówienie Raportu o stanie Miasta Gdańska za 2021 rok.

Przedstawia: Pan Marcin Hryniewicz- p.o. Kierownika Referatu Badań i Analiz Społeczno-Gospodarczych

Przewodnicząca Anna Golędzinowska

W tym momencie przechodzimy do następnego punktu obrad, najbardziej myślę rozłożonego w czasie punktu naszego posiedzenia a mianowicie omówienie raportu o stanie miasta Gdańska za 2021 rok. Osobną kwestią będzie omówienie raportu, osobną będzie, tutaj podkreślam udzielenie Prezydentowi Miasta Gdańska wotum zaufania. Samego raportu jako takiego nie głosujemy, natomiast głosujemy udzielenie, czy opiniowanie druku nr 1299 o udzieleniu Prezydentowi Miasta Gdańska wotum zaufania, tak to jest skonstruowane. W związku z tym, rozumiem, że Pani Kucharska będzie osobą wprowadzającą nas w ten niezwykle jak widzę dla Państwa Referatu pracowity i niezwykle szczegółowy dokument.

Pani Żaneta Kucharska - Główny Specjalista w Referacie Badań i Analiz Społeczno-Gospodarczych w Wydziale Polityki Gospodarczej

Dzień dobry.

Bardzo dziękuję za to wprowadzenie bardzo szczegółowe i bardzo precyzyjne. Faktycznie jesteśmy małą komórką kilkuosobową, Referat Badań i Analiz Społeczno-Gospodarczych, która co roku, czwarty raz już z rzędu koordynuje bym powiedziała spinanie materiałów, które pozyskujemy od praktycznie wszystkich wydziałów, ale też jednostek i spółek miasta tak, żeby taki Raport był w postaci kompleksowej. Staramy się wyśrodkować pomiędzy uposażeniem w detale i drobiazgi, a jednak chcemy, żeby był obszarowo, no bo właśnie, bo koresponduje jego układ z programami operacyjnymi do Strategii Rozwoju Miasta, temat, który również koordynujemy jako Wydział Polityki Gospodarczej, a żeby obszarowo pokazać faktycznie, co w danym roku, a jednak jest to 365 dni intensywnej pracy wielu osób, wielu obszarów, co zostało zrobione, żeby nasze miasto się rozwijało.

Tak jak wspomniałam czwarty raz Raport został sporządzony. Może krótko powiem o tym z czego on się składa, a później przejdę do wybranych elementów. Postarałam

się, na każdą Komisję przygotowujemy taki powiedziałabym swoisty wyciąg informacji, które na daną Komisję tematyczną mogą wydawać się ciekawe, bądź adekwatne do tematyki, którą się Państwo zajmują.

W tym roku nie zmieniliśmy w stosunku do ubiegłego roku struktury tzn. Są takie cztery rozdziały wprowadzające, czyli ogólna charakterystyka, o mieszkańcach też poświęciliśmy jeden rozdział, tam scharakteryzowaliśmy podstawowe cechy demograficzne. Jest odrębny rozdział poświęcony budżetowi miasta i jest rozdział w którym charakteryzujemy organizację i zarządzanie miastem, skład władz miasta, rady miasta po trosze też struktury organizacyjne, zatrudnieniowa Urzędu Miejskiego w Gdańsku, spis jednostek, spółek wraz z udziałem miasta z ich % udziałem w tych jednostkach. Inne podstawowe informacje związane z obsługą klienta w Urzędzie Miejskim w Gdańsku. I taka zasadnicza część, chociaż nie wiem czy zasadnicza, bo to zależy kogo co interesuje, na jakim obszarze chciałby się skupić, ale coś co wymaga z naszej strony ogromnej koordynacji i też tak to spinamy, żeby każdy rozdział był zbalansowany w podobny sposób, jeśli chodzi o detal, szczegół i ogólny obraz i tu jest 9 rozdziałów, które nawiązują właśnie do programów operacyjnych. Od tych społecznych, miękkich, edukacji, zdrowia, sportu, integracji społecznej, kultury po te gospodarcze rozdziały jak infrastrukturę, mobilność, do ostatniego programu i rozdziału Raport o stanie miasta i przestrzeni publicznej.

Mamy również, to również koresponduje z programami operacyjnymi zagadnienia horyzontalne. I tam skupiamy się właśnie na środowisku, smart city, czyli cyfryzacji, rewitalizacji, różnych szansach, smart city i środowisko. Jest jeszcze jeden rozdział, który ponownie, ponownie tzn. w stosunku znowu do Raportu z ubiegłego roku się pojawił, tzn. jakie działania miasto podjęło w ramach walki, czy łagodzenia skutków pandemii COVID. To są takie zebrane, skumulowane w ten rozdział informacje, które również jakby siłą rzeczy w działaniach, pozostałych rozdziałach, o których przed chwilą mówiłam też się pojawiają.

Załącznikami, trzema obowiązkowymi względem ustawy są: sprawozdanie z działań w ramach budżetu obywatelskiego, sprawozdanie z realizacji miejskich polityk, programów i strategii w zależności od tego, która polityka albo program mają ustawowo w swojej nazwie, czy jaki tytuł posiadają i tych programów jest 36. Pierwszym z nich jest strategia, programy operacyjne, gdzie charakteryzujemy bardzo krótko, ale mam nadzieję, że takimi wspólnymi tutaj z koleżankami i kolegami z referatu wysiłkami tak kompaktowo te informacje, które mogą być najistotniejsze. I ostatnim załącznikiem jest sprawozdanie z realizacji uchwał, które podjęte zostały w minionym roku przez Radę Miasta Gdańska.

Teraz przejdę może do fragmentów, które wybrałam dla Państwa na dzisiejsze nasze spotkanie. Rozpocznę od rewitalizacji, która w dużej mierze jest realizowana poprzez gminne programy rewitalizacji na lata 2017-2023. I tak w ramach czterech obszarów, czy podobszarów rewitalizacji. Pierwsze z nich Biskupia Górka, Stary Chełm udało się

w ramach Centrum Wsparcia Seniora na Biskupie Górze wspierać grupę 16 osób w wieku senioralnym w zakresie ruchowej i pobudzania kreatywności, wzbudzania pamięci. Zakończono również realizację urządzenia przestrzeni publicznej i terenów zieleni przy ul. Styp Rekowskiego na Chełmie. Podpisano umowy na roboty budowlane na wykonanie remontu i adaptacji lokalu przy tej ulicy przy nr 16 po to, aby w przyszłości prowadzić tam działania społeczne w ramach Centrum Wsparcia Rodziny. Kontynuowano również umowę, czy działania z niej wynikające z Fundacją Gdańską na realizację konsultacji z mieszkańcami i animacji społeczności lokalnej.

W obszarze Nowy Port z Twierdzą Wisłoujście również prowadzono, kontynuowano działania Centrum Wsparcia Rudzian, a w wyremontowanych w 2019 lokalu, przy ul. Na Zaspę 53 kontynuowano działalność placówki wsparcia dziennego.

Na Dolnym Mieście, czy Placu Wałowym, Starym Przedmieściu otwarto placówkę wsparcia dziennego przy ul. Królikarnia 13. Funkcjonować tam będzie Towarzystwo Profilaktyki Środowiskowej Mrowisko. Tamtejszy obiekt został przebudowany i dostosowany do nowych funkcji w ramach Miejskiego Projektu Rewitalizacji Dolnego Miasta i Placu Wałowego wraz ze starym przedmieściem. Przy ul. Radnej 3/2 kontynuowało działalność Centrum Wsparcia Terapii i Rodzin. Kontynuowano również umowę ze Stowarzyszeniem Opowiadaczy Historii Dolnego Miasta po to, aby mogło realizować zadania polegające na animacji społecznej mieszkańców.

Z kolei na Oruni rozpoczęto budowę placówki na potrzeby realizacji zadań z zakresu usług społecznych i to zadzieje się przy ul. Dworcowej 11. Zakończono roboty budowlane w budynku dawnego ratusza przy ul. Gościnnej 1 po to, aby adaptować go na cele społeczne. W budynku swoją siedzibę ma już oddział Wojewódzkiej Miejskiej Biblioteki Publicznej oraz Rada Dzielnic. Tam również swoje działania będzie prowadziła Gdańska Fundacja Innowacji Społecznej. Ukończone zostały działania na rzecz zagospodarowania dwóch sąsiadujących ze sobą skwerów wypoczynkowych na Oruni przy ul. Związkowej i przy ul. Gościnnej. Dotychczas tak mało atrakcyjne tereny zielone odmieniono i zrobiono to wedle postulatów mieszkańców, z którymi uprzednio skonsultowano to zagadnienie.

Tutaj wybrałam jedno zagadnienie dotyczące innego obszaru, tzn. Dziedzictwa Kulturowego w ramach Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami przyznano dofinansowanie na łączną kwotę 2,8 miliona złotych w ramach 23 dotacji na rzecz remontu zabytkowych obiektów. Nie będę ich wymieniać dla kogo te dotacje były, bo są wymienione w raporcie.

Przewodnicząca Anna Gołędzinowska

Myśmy mieli je procedowane na Komisji, więc myślę, że nie ma już o czym mówić.

Pani Żaneta Kucharska – Główny Specjalista w Wydziale Polityki Gospodarczej
Rozumiem, ale one są wymienione w załączniku Nr 2 do Raportu z adresami i kwotami i opisanym zakresem prac. Jeśli chodzi o obszar środowiska i różnorodnych

działań na rzecz adaptacji do zmian klimatu, to tutaj mam przygotowane informacje z zakresu właśnie ochrony środowiska. W 2021 roku odbyły się dwa spotkania Gdańskiego Forum Zmian Klimatu. Na pierwszym z nich powołano Radę Gdańskiego Forum do Zmian Klimatu, której celem jest wypracowanie wspólnie z mieszkańcami propozycji rozwiązań problematycznych w zakresie zmian klimatu. W ramach pomiaru zanieczyszczeń powietrza i parametrów meteorologicznych, który prowadzony jest w ramach regionalnego monitoringu atmosfery aglomeracji gdańskiej, którą prowadzi fundacja ARMAAG. W minionym roku funkcjonowało 6 automatycznych stacji pomiarowych, w tym jedna nowa. Powstała ona na Matarni, jest to pierwsza na Pomorzu stacja pomiaru zanieczyszczeń, które pochodzą z emisji liniowej, tzn. z ruchu pojazdów osobowych i ciężarowych. W minionym roku nie odnotowano żadnych przekroczeń stężeń średniorocznych, zanieczyszczeń gazowych i pyłowych, a z kolei większość stacji odnotowała przekroczenia stężeń średniodobowych pyłu zawieszonego PM10, od 6 dni w Gdańsku Stogach do 20 dni w Nowym Porcie, ale tym samym nie osiągnięto dopuszczalnej częstości przekroczeń w roku kalendarzowym, który wynosi 35 dni.

W ramach projektu „Gdańsk tu oddycham” system czujników jakości powietrza w każdej dzielnicy zanotowano 35 nowych czujników pomiarowych zanieczyszczeń powietrza. I ten projekt udało się zrealizować w ramach zadania z Budżetu Obywatelskiego. Wyniki pomiarów są dostępne dla mieszkańców online. Oprócz działań adaptacyjnych podejmowane są również działania na rzecz ograniczenia emisji zanieczyszczeń i negatywnego wpływu na środowisko w ramach prowadzonego już od kilku lat programu ochrony środowiska, akurat tego uchwalonego na lata 2021-2023. I tak tutaj z najistotniejszych działań wymienię likwidację prywatnych źródeł niskiej emisji. W 2021 roku zlikwidowano 274 piece węglowe. Łącznie podpisano 176 umów dotacyjnych i w tym jedna umowa na instalację kolektora słonecznego i 2 umowy na pompę ciepła w kwocie niemalże 100 tysięcy złotych. Likwidowano również zbiorniki bezodpływowe i przydomowe oczyszczalnie. W minionym roku łącznie podpisano 63 umowy na dotacje przyłączenia do kanalizacji sanitarnej. Demontowano, transportowano, utylizowano odpady, które zawierały azbest, z racji tego zadania podpisano 33 umowy o dotacje i usunięto niemalże 58 ton materiałów azbestowych.

W ramach podniesienia efektywności energetycznej, kompleksowo oczywiście modernizowano budynki mieszkalne, oświatowe i sportowe, które należą do gminy. Prowadzono również termomodernizację energetyczną w budynków mieszkalnych i użytkowych. To działanie wpisuje się w szerszy projekt, który obejmie 27 obiektów, a 3 dni zostały już zakończone, w tym jedna duża spektakularna w ramach termomodernizacji nowej siedziby Muzeum Bursztynu.

Eliminowano również proceder spalania odpadów. Straż Miejska dokonała 945 interwencji, które dotyczyły eksploatacji instalacji. Straż Miejska pobierała również i analizowała próbki popiołu, zbadano 57 próbek.

W ramach realizacji programu „Jaśniejszy Gdańsk” wymieniono na energooszczędne oświetlenie typu LED. Oświetlono w minionym roku ponad 14 km ulic i ciągów pieszych w 26 lokalizacjach.

Kolejnym obszarem, o którym chciałam powiedzieć, to jest zieleń i zazielenianie miasta. W minionym roku, we wrześniu bodajże podjęta została „Zielona polityka Gdańska”. podjęto uchwałę w sprawie zasad postępowania z zielenią na terenie gminy miasta Gdańska, która ma zapewnić zrównoważony rozwój zieleni i zwiększyć ilość jak i precyzować zasady postępowania w tym zakresie. Jeśli chodzi o drzewa, to jednostki miejskie, jak Gdański Zarząd Dróg i Zieleni, Gdańskie Nieruchomości, Dyrekcja Rozbudowy Miasta Gdańska i Wody Gdańskie zasadziły 4177 sztuk drzew. Na mocy decyzji administracyjnych, które zostały wydane przez Wydział Środowiska Urzędu Miejskiego wydano zgody na usunięcie 2385 sztuk drzew i nałożono tym samym obowiązek realizacji nasadzeń w liczbie 4678 sztuk. Wydział Środowiska dokonał również nasadzeń 70 sztuk ulicznych, 5 sztuk platanów w ramach projektu „Gaje matek i ojców” i rozdał 300 sztuk sadzonek do posadzenia przez mieszkańców. W minionym roku założono również nowe i wysiano w poprzednich lokalizacjach łąki kwietne, w tym na Oruni Górnej i przy ul. Matejki. Wymieniam ten projekt, bo ta łąka miarodajna była częścią realizacji zadania z Zielonego Budżetu Obywatelskiego. Myślę, że warto również odnotować założenie jednej z pierwszych dużych łąk bylinowych, o powierzchni ponad 400 m² przy ul. Partyzantów. Tam posadzono prawie 4,5 tysiąca roślin wieloletnich. Oprócz nasadzeń pielęgnowano również drzewa, i tak w pasach drogowych odnotowano 44 tysiące wypielęgnowanych drzew. Intensywne nasadzenia prowadzono również w gdańskich parkach. Najwięcej roślin przybyło w Parku Oliwskim, bo to ok. 13 tysięcy nowych roślin sezonowych. Z kolei w Parku Oruńskim było to ok. 4 tysięcy nowych roślin.

Troszeczkę inne zagadnienie, ale niezwykle istotne, rozwijano infrastrukturę przeciwpowodziową i odwodnieniową, jak i system monitoringu hydrologicznego i meteorologicznego. Prowadzono pomiary meteorologiczne i systemy monitorujące stan wody. Popularyzowano małą retencję miejską, zielono-niebieską infrastrukturę by zapewnić właściwe zagospodarowanie wód opadowych i zapewnić wzrost bioróżnorodności w mieście. W minionym roku powstało 10 nowych obiektów małej retencji miejskiej o łącznej powierzchni ponad 300 m³. Były to w dużej mierze obiekty, które powstały z inicjatywy spółki Gdańskie Wody i spośród wymienionych, to ogrody deszczowe, pozostałe 7 obiektów to niecki trawiaste. W sumie poza tymi powstałymi łącznie w Gdańsku jest już 41 obiektów małej retencji.

Kontynuowano również program ochrony środowiska przed hałasem. W marcu tego roku podjęto uchwałę nad pracami której pracowano w minionym roku, dlatego o tym też wspomina się w raporcie za miniony rok. Była to uchwała w sprawie ograniczenia czasu funkcjonowania instalacji i korzystania z urządzeń, z których emitowany hałas może negatywnie oddziaływać na środowisko na terenie Śródmieścia Gdańska.

Przewodnicząca Anna Gołędzinowska

Czyli kolokwialnie ograniczenia hałasu.

Pani Żaneta Kucharska – Główny Specjalista w Wydziale Polityki Gospodarczej

Tak. I chyba tutaj takie ostatnie zagadnienie poruszę, które dotyczy mobilności miejskiej, bo wyczytałam, że w zakresie Państwa Komisji ono jest i o dwóch rzeczach może powiem. W ramach planu zrównoważonej mobilności miejskiej kontynuowano poprawę warunków ruchu pieszego i rowerowego. I to zdanie polegało w dużej mierze na zastąpieniu przejść dla pieszych w postaci kładek i tuneli przejściami naziemnymi i wyznaczeniu brakujących przejść dla pieszych na głównych ciągach komunikacyjnych i w pobliżu węzłów przesiadkowych. Oczywiście kontynuowano szereg remontów i budowę dróg i chodników. Kontynuowano działania w ramach uspokojenia ruchu drogowego i tak w ponad 30 lokalizacjach na drogach w Gdańsku zastosowano wiele elementów, które wymuszały redukcję prędkości. W ramach ochrony przestrzeni pieszych i poprawy ruchu pieszego zabezpieczono chodniki przed niepożądanym parkowaniem pojazdów poprzez projektowanie i budowę słupków. Realizowano również projekt Park4SUMP, którego głównym celem jest wzmocnienie działań w zakresie polityki parkingowej. Podjęto działania w celu usprawnienia obsługi stref płatnego parkowania (SPP).

W ramach realizacji strategii rozwoju elektromobilności do 2035 roku, odbył się pilotaż autonomicznego elektrycznego busa na cmentarzu Łostowickim od 7 października do 12 listopada wykonał 450 kursów, przewiózł ponad 2 tysiące pasażerów, niemalże 1000 km przebył, jak i wznowiono, trudno powiedzieć, że wznowiono system roweru metropolitalnego, ale wybrano ofertę w przetargu, tak, że nowy system ma być systemem mieszanym z ponad 4 tysiącami rowerów, w tym 1000 tradycyjnych i ponad 3 tysiące z napędem elektrycznym.

Nie wiem, czy udało mi się wybrać wszystkie obszary, które Państwa interesują. Postaram się odpowiedzieć na pytania, jeżeli ewentualnie się pojawią, nie wiem czy będę w stanie odpowiedzieć na te szczegółowe. Ze swojej strony skończę oczywiście prośbą o pozytywną opinię rozpatrzenia, wynikającą z dyskusji na czwartkowej sesji dyskusji nad zawartością tego Raportu uchwały o udzielenie wotum zaufania do Pani Prezydent. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca Anna Gołędzinowska

Bardzo dziękuję.

Ja bym tutaj, widzę zgłoszenie Pana Radnego Majewskiego, zaraz oddam głos, natomiast ja bym tutaj tylko dodała, ponieważ tak jak Pani wspomniała. Jest załącznik z uchwałami podjętymi przez Radę Miasta Gdańska i również rezolucjami. I była jedna rezolucja, no wybitnie powiedziałabym po linii pracy naszej Komisji. Mam na myśli tutaj zazielenienie Podwała, tak skracać nieco historię. Czy coś można więcej niż w tym Raporcie powiedzieć na ten temat?

Pani Żaneta Kucharska – Główny Specjalista w Wydziale Polityki Gospodarczej

Wydaje mi się, że jeżeli, tzn. nie posiadam tak szczegółowej informacji, bo możecie Państwo sobie wyobrazić, że dzielimy się pracami jakby obszarowo, żeby każdy z nas...

Przewodnicząca Anna Gołędzinowska

Domyślam się.

Pani Żaneta Kucharska – Główny Specjalista w Wydziale Polityki Gospodarczej

Akurat to nie był obszar, który opracowywałam, więc jeżeli w lekturze nie zostało wyczytane więcej, to mogę pozyskać te informacje i przesłać jutro z rana je do Państwa. Postaram się je zdobyć i przekazać je Państwu mailowo do osoby, która opiekuje się Państwa Komisją. Czy takie rozwiązanie jest w porządku?

Przewodnicząca Anna Gołędzinowska

Oczywiście, poproszę.

Bardzo proszę Pan Radny Majewski.

Radny Przemysław Majewski – członek Komisji

Dziękuję Pani Przewodnicząca. Mam w sumie dwie uwagi natury technicznej, bo tutaj tak naprawdę dyskutujemy nad zawartością merytoryczną tego dokumentu. Nie będziemy raczej dyskutować o jakiejś zasadności, czy sensowności podejmowanych uchwał itd., itd. Mam pytanie do Pani referującej, kiedy dokument razem z załącznikami został przekazany do akceptacji do Prezydent Miasta Gdańska, bo jak rozumiem Ona 30 maja złożyła dokument na ręce Pani Przewodniczącej Rady Miasta Gdańska, natomiast pytanie jest takie z jaką datą zostało przekazane do Pani Prezydent? Chciałoby datę orientacyjną, tu nie chodzi mi o konkretny dzień, bardziej chodzi mi, czy to był, powiedzmy kwiecień, maj tego roku. Jak to wygląda?

Pani Żaneta Kucharska – Główny Specjalista w Wydziale Polityki Gospodarczej

Na pewno maj. Nie jestem sobie w stanie przypomnieć dokładnej daty. To nie jest tak, że Pani Prezydent dostaje ten materiał i jest zaskoczona, bo my jesteśmy regularnie na kolegium z tym tematem. Także przypominamy o tym, że zbieramy te materiały, rozpoczynamy z początkiem roku tak, żeby na końcówkę maja ten raport został przekazany do Pani Przewodniczącej Rady. Na pewno był to maj. Jeśli chodzi o dokładną datę musiałabym to sprawdzić i też wrócić z tym do Państwa, ale nie jest to jakby ...

Radny Przemysław Majewski – członek Komisji

Już tłumaczę z czego wynika moje pytanie. Pani też raczyła wspomnieć właśnie jedną z uchwał, którą w sierpniu podejmowaliśmy, czyli o zasadach postępowania z zielenią na terenie miasta Gdańska, czyli tzw. zieloną politykę, no i ona wyrokiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego z 27 kwietnia br., WSA stwierdził nieważność uchwały i może troszkę jestem dociekliwy w tej kwestii, ale po prostu

brakuje mi takiej informacji w tym Raporcie. I tutaj po prostu chciałem wiedzieć, czy to wynikało po prostu z tego, że dokument został przekazany przed informacją, która być może do Państwa nie dotarła, jako osób przygotowujących ten dokument, że ta uchwała została przez WSA uznana za nieważną. Po prostu, jeśli uważam, być może jest to zarzut bardziej do osób, które były odpowiedzialne za weryfikację tejże sprawy, bo ona toczyła się przed WSA, że ta osoba nie przekazała tej informacji do Państwa, natomiast uważam, że to powinno się w Raporcie o stanie miasta znaleźć, nawet powiedzmy szczątkowa informacja, bo też Pani Prezydent przywołuje to we wstępie do Raportu itd., a WSA stwierdził, że ta uchwała jest nieważna. To jest jakby jedna kwestia, natomiast druga kwestia dotyczy się załącznika do Raportu i realizacji uchwał za poprzedni rok, to jest moja taka subiektywna opinia. Mam takie poczucie, że niestety mało jest tam informacji z realizacji faktycznie tychże uchwał, a jest więcej raczej takiej informacji, która była przedstawiana nam radnym podczas podejmowania tych uchwał, czyli co miasto chciałoby, żeby było. Natomiast brakuje informacji jak faktycznie powiedzmy na dzień otrzymania tejże informacji co faktycznie zostało zrobione. Wydaje mi się, że jest to do zrobienia, bo pewnie zależy od tego w jaki sposób dany wydział, dana komórka tą informację przedstawi, tak? Jeśli pozostanie na takiej sferze tylko ogólnikowej, co radni przyjęli, no to wtedy mamy taka informację a nie inną. Natomiast myślę, że wartościowe byłoby dla nas, jeśli byśmy widzieli, nie wiem, zostały podjęte jakieś kroki w danej sprawie, to by nam dawało jakiś obraz niż to co usłyszeliśmy w momencie podejmowania uchwały. To są jakby dwie rzeczy, jeśli chodzi o zakres naszej Komisji do tego Raportu. Dziękuję.

Pani Żaneta Kucharska – Główny Specjalista w Wydziale Polityki Gospodarczej
Dziękuję bardzo. Muszę powiedzieć, że to są bardzo istotne i ciekawe kwestie, które Pan poruszył. Jeśli chodzi o tą drugą kwestię, to od razu się do niej odniosę. To jest temat, który koordynuje jeden z naszych wydziałów i przekażę osobom, które się tym zajmują. Faktycznie to jest tak, że w systemie osoby, które są odpowiedzialne za to zadanie wypełniają zakres realizacji tych uchwał i można faktycznie pokusić się i przekażę tą informację jutro do osób, które koordynują ten temat, żeby już w tym roku, żeby już w przyszłorocznym Raporcie ta informacja była faktycznie pełniejsza, bo tak jak Pan słusznie zauważy, tytuł tego sprawozdania, to realizacja tych uchwał, a nie tylko ich założenia, więc przekażę i dziękuję za tą uwagę. Ja się w pełni z nią zgadzam. Jeśli chodzi o tą zieloną politykę, no szalenie ważna kwestia, jestem aż poruszona, że faktycznie, zaraz wyszukam po Komisji na spokojnie, sprawdzę informacje o tym, jakie dokładnie zdania, albo informacja o zielonej polityce w Raporcie się znalazła. Jeżeli nie ma informacji o tym unieważnieniu, to faktycznie ta informacja do nas, albo nie dotarła z odpowiedniego wydziału, albo my to przegapiliśmy za co przepraszam, ale to jest kwestia taka, którą trudno przeoczyć. Sprawdzę faktycznie jak zgrywają się te terminy i kiedy ten sąd wyrok upublicznił, sprawdzę terminy. W pełni zgoda, że taka informacja powinna w tym Raporcie się znaleźć, a to, że się nie znalazło, to musiał się tylko tak zgrywać w czasie. Chyba, że to zadział się w tym roku. Trudno mi się odnieść, musiałbym zbadać ten temat.

Postaram się również skonkludować jakby te informacje i przesłać mailowo do Państwa, mam nadzieję jutro.

Przewodnicząca Anna Gołędzinowska

Zadziało się, tak zadziało się w tym roku, więc może to kwestia tego, że Raport jest za ubiegły rok, niemniej o ile tu dobrze pamiętam wypowiedź Pana Kierownika Trykszy w związku z tymi kontrowersjami prawnymi zdecydowano się realizować te założenia na podstawie Zarządzenia Prezydent Miasta Gdańska, nie na podstawie uchwały. Faktycznie trzeba by się było, zgadzam się, że Raport nie powinien wprowadzać w błąd, natomiast tu należy to dokładnie sprawdzić.

Pani Żaneta Kucharska – Główny Specjalista w Wydziale Polityki Gospodarczej

Sprawdzę ten dokładny zapis jaki zawarliśmy w Raporcie, bo on jest upubliczniony, więc ta informacja jest już dostępna od 30 maja. Nie wiem na ile ta informacja, która tam jest zawarta wprowadza w błąd a ile jest niepełna, bo jeśli chodzi o informacje o Raporcie, to faktycznie one obejmują ubiegły rok, ale, jeżeli coś zadziało się w ubiegłym roku, albo inaczej, co zadziało się w kolejnym roku, a odnosi się do działań, które zostały zainicjowane, bądź jak w tym przypadku uchwalone w minionym roku, to również o tym w Raporcie wspominamy. Pozostaje mi sprawdzić tą kwestię. Przepraszam za niepełne informacje, bo ta kwestia jest o tyle ważna, że w pełni się zgodzę, że powinna się w tym Raporcie znaleźć.

Radny Przemysław Majewski – członek Komisji

Absolutnie nie mam tu zarzutu do Państwa, jesteśmy na Komisji możemy takie techniczne powiedzmy, bo uważam, że jest to bardziej kwestia techniczna i kwestia nieprzekazania informacji, tym bardziej, że ten wyrok zapadł pod koniec kwietnia a nie, powiedzmy w styczniu, więc prawdopodobnie to była kwestia tygodnia dwóch do oddania dokumentu i jeśli jest Pani zainteresowana, to podam Pani sygnaturę tego wyroku, być może ułatwi sprawdzenie, jest to sygnatura: IISA/Gd691/21 wyrok WSA w Gdańsku.

Pani Żaneta Kucharska – Główny Specjalista w Wydziale Polityki Gospodarczej

Dziękuję, odnotowałam. Jutro postaram się przyjrzeć sprawie. Nie będziemy już w stanie zmienić treści Raportu, ale tak jak mówię, tak istotne kwestie staramy się w tym Raporcie zawrzeć i też rolą naszego zespołu jest właśnie poszukiwanie informacji, które zostały nam przekazane, albo inaczej zgłębiamy informacje, które zostały nam przekazane, dopytujemy wydziały, prosimy o deklarowanie pewnych rzeczy, tak, że ta informacja, szalenie istotna pojawiła się w momencie, gdy mieliśmy w dużej mierze Raport gotowy.

Przewodnicząca Anna Gołędzinowska

Dziękuję, jeszcze mam również pewną kwestię techniczną. W ogóle to, że Państwo konsekwentnie zachowują strukturę tego Raportu, uważam za jego wielką zaletę, ponieważ można porównywać pewne zjawiska rok do roku. Natomiast wydaje mi się,

że takim elementem, który w oczach, powiedzmy przeciętnych czytelników, niekoniecznie zagłębianych w specyfikę tematu bardzo jasno klarują trendy rozwojowe dotyczące pewnych zjawisk, czy w ogóle trendy dotyczące zjawisk, one nie zawsze muszą być rozwojowe są takie diagramy porównawcze w przestrzeni tam sześciu, siedmiu lat Państwo niektóre zjawiska ujmują.

Pytanie, ponieważ przyznam, że z jednej strony cieszę się oczywiście, że te nasadzenia, jeżeli chodzi o zieleń niejako wychodzą na plus, taki był cel tej zielonej polityki niezależnie od tego jakim narzędziem on będzie realizowana, natomiast czy Państwo być może w przyszłym roku nie pokusiliby się o jednak pewne zestawienie trendu, bo wydaje mi się, że też warto by było w tym obszarze. Mam świadomość, że on jest trudno liczalny ze względu na swoją specyfikę, bo czym innym są drzewa leśne, czym innym są drzewa nasadzone na terenach miejskich. Może tu po prostu trzeba było metodycznie gdzieś tam zaznaczyć, ale myślę, że też warto by było pomyśleć nad jakimś zestawieniem z obrazu w poszczególnych latach.

Pani Żaneta Kucharska – Główny Specjalista w Wydziale Polityki Gospodarczej
Odnotowałam, przekażę i postaramy się faktycznie w przyszłorocznym Raporcie zawrzeć takie kilkuletnie zestawienia, w odpowiednim oczywiście miejscu Raportu.

Przewodnicząca Anna Gołędzinowska

Świetnie, bardzo dziękuję.

Szanowni Państwo, czy są jeszcze jakieś pytania?

Mam świadomość, że dokument jest bardzo szczegółowy i wielowątkowy, natomiast czy coś tutaj budzi Państwa wątpliwość, być może nie do końca jest precyzyjnie, czy po prostu oczekiwalibyście Państwo rozwinięcia któregoś z tych tematów?

Nie widzę. Wygląda na to faktycznie, tak jak powiedziałam we wprowadzeniu dokument bardzo szczegółowy, benedyktyńska praca, chylę czoła przed pracownikami referatu, choć mam świadomość, że najtrudniejszym elementem jest faktycznie tutaj w tym miejscu wzbudzenie takiej konstruktywnej dyskusji między mieszkańcami, bo jednak te polityki sektorowe, te programy operacyjne tj. dość hermetyczna ze swojej natury materia.

Jeżeli nie ma więcej głosów w dyskusji, no to w tym momencie przesłabym do opiniowania projektu uchwały Rady Miasta Gdańska – druk 1299.

PUNKT – 4.1.

Opiniowanie projektu uchwały RMG w sprawie udzielenia Prezydentowi Miasta Gdańska wotum zaufania – Druk nr 1299.

Oryginał projektu uchwały znajduje się w protokole z sesji Rady Miasta Gdańska z 30 czerwca 2022 r. – sprawa **BRMG.0006.144.2022.**

Przewodnicząca Anna Gołędzinowska

Przechodzimy do procedowania uchwały Rady Miasta Gdańska w sprawie udzielenia Prezydentowi Miasta Gdańska wotum zaufania, druk nr 1299. Rozumiem, że również Pani będzie osobą wprowadzającą do tego druku, pomimo, że jego treść jest mało zaskakująca.

Pani Żaneta Kucharska – Główny Specjalista w Wydziale Polityki Gospodarczej

Prosimy o pozytywne rozpatrzenie tego projektu uchwały, zawartego w Druku Nr 1299.

Przewodnicząca Anna Gołędzinowska

Czy wokół tego punktu Państwo Radni chcieliby zabrać głos? Nie widzę, w związku z tym przechodzimy do głosowania.

Ustalenia: Opinia Komisji

Przewodnicząca Anna Gołędzinowska

Poddała pod głosowanie przyjęcie i pozytywne zaopiniowanie projektu uchwały Rady Miasta Gdańska w sprawie udzielenia Prezydentowi Miasta Gdańska wotum zaufania – Druk Nr 1299.

Głosowanie:

<i>Nazwisko i imię</i>	<i>Głosowanie „Za”</i>	<i>Głosowanie „Przeciw”</i>	<i>Głosowanie „Wstrzymał/a się”</i>
Gołędzinowska Anna	Za	X	X
Jaroszewicz Waldemar	X	Przeciw	X
Błaszczuk Kamila	Za	X	X
Czerniewska Katarzyna	Za	X	X
Skarbek Mateusz	Za	X	X
Majewski Przemysław	X	Przeciw	X
Śpiewak-Dowbór Cezary	Za	X	X

Po wysłuchaniu informacji i wyjaśnień przedstawionych przez Panią Żanetę Kucharską- Głównego Specjalistę Referatu Badań i Analiz Społeczno-Gospodarczych w Wydziale Polityki Gospodarczej na temat Raportu o stanie Miasta Gdańska za 2021 rok oraz przeprowadzonej dyskusji, Komisja 5 głosami za, przy 2 głosach przeciwnych i 0 głosach wstrzymujących się - **przyjęła i pozytywnie zaopiniowała** przedmiotowy projekt uchwały w sprawie udzielenia Prezydentowi Miasta Gdańska wotum zaufania. **Opinia Nr 43-5/159/21/2022 - oryginał został przekazany do protokołu z sesji Rady Miasta Gdańska z dnia 30 czerwca 2022 roku.**

PUNKT – 5.

Sprawy bieżące, wolne wnioski, korespondencja.

Przewodnicząca Anna Gołędzinowska

Dziękuję bardzo. Zakończyliśmy punkty dotyczące druków uchwał. W sprawach bieżących, korespondencja była na bieżąco przekazywana jak zwykle przez Panią Elżbietę do Państwa Radnych. Tutaj tak naprawdę pojawia się kwestia uchwały Rady Dzielnic Orunia- Św. Wojciech-Lipce, przy czym jest to materiał i zresztą ta uchwała została skierowana również do Komisji Zagospodarowania Przestrzennego, jest to zdecydowanie materia Komisji Zagospodarowania Przestrzennego, ponieważ dotyczy ona kwestii prac nad jednym z miejscowych planów zagospodarowania.

Czy Państwo Radni mają być może inne jakieś uwagi w tej kwestii? Proszę Pan Radny Majewski.

Radny Przemysław Majewski – członek Komisji

Dziękuję Pani Przewodnicząca, w innej kwestii chciałbym zabrać głos. W imieniu Stowarzyszenia Biskupia Górka, wiem też, że mailowo byliście Państwo informowani. Zapraszam, zachęcam, żeby też jutro, jeśli to możliwe, bo wiadomo mamy Komisję, ale jutro wziąć udział w takiej akcji sprzątnięcia, dbania o teren Biskupiej Górki, Pohulanki. Dzisiaj ze względu na pogodę zostało to przełożone właśnie na jutro, więc tylko taką informację przekazuję. Dziękuję.

Przewodnicząca Anna Gołędzinowska

Dziękuję bardzo. Bardzo konstruktywna inicjatywa, więc w zależności od czasu tutaj jak najbardziej warto się zaangażować. Radny Jaroszewicz bardzo proszę.

Wiceprzewodniczący Waldemar Jaroszewicz

Mam tylko jedną sprawę, która wraca, chyba po raz kolejny, chociaż nie dotyczy to takich pewnych konkretnych rzeczy. Otóż problem hałasu dużych imprez, które organizujemy w Gdańsku i do mnie niestety sporo telefonów było po imprezie, która odbyła się na stadionie. Była to trzydniowa impreza, ja ją oczywiście też słyszałem, chociaż nie wiedziałem z którego kierunku przebiega, bo też w Nowym Porcie i na Zaspie było ją słychać. Myślę, że należałoby jednak wrócić do jakiegoś rozwiązania dotyczącego ilości decybeli jakie powinny być przy konkretnych imprezach, bo wydaje mi się, że można się doskonale bawić o połowę mniej decybeli, niekoniecznie czy chodzi o, bo to jest na pewno problem, myśmy rozważali też, czy to chodzi o niskie tony, czy też chodzi o częstotliwości jakie się wydobywają, ale myślę, że uśrednione częstotliwości to wystarczy jakoś myślę dopiąć sprawę, bo przyznam, że rzeczywiście było głośno i dotarły do mnie telefony, jak powiedziałem z Zasy. Byłem zdziwiony, że to w takiej odległości te dźwięki były słyszalne. Myślę, że warto by chyba jakiś czas, któregoś razu poświęcić jednak tej sprawie, chociaż myśmy już rozważali wielokrotnie.

Przewodnicząca Anna Gołędzinowska

Panie Radny. Umówmy się tak. Postaram się, tzn. poproszę przedstawicieli Wydziału Środowiska, tylko się jeszcze zastanowię jakie wydziały byłyby kompetentne w tym zakresie, czy scena muzyczna Gdańsk, czy inna jednostka, nie wydziały a jednostki, bo na tyle na ile kiedyś rozmawiałam z akustykami, to faktycznie nie jest kwestia samych decybeli ale również pewnych innych parametrów akustycznych, które wpływają na to, czy mówiąc kolokwialnie dźwięk niesie, czy jest w miarę kameralnie wygłuszany, więc umówmy się tak, że sierpień albo wrzesień, w zależności od tego ile nam się druków na sierpień złoży, bo tu jeszcze jest sprawa zieleni, która ma się pojawić po wakacjach. Poproszę przedstawicieli Wydziału Środowiska na pewno o taką informację, jeszcze się zastanowię która z jednostek miejskich w tym momencie, jeżeli chodzi o kwestie akustyki jest najbardziej kompetentna.

Wiceprzewodniczący Waldemar Jaroszewicz

Dziękuję Pani Przewodnicząca.

Przewodnicząca Anna Gołędzinowska

Czy jeszcze jakieś pytania, wnioski ze strony Państwa Radnych? Nie widzę, w związku z tym, że porządek obrad został wyczerpany, bardzo Państwu serdecznie dziękuję. Na zakończenie jeszcze sprawdzę obecność:

Lp.	Nazwisko i imię	Stanowisko	Zakończenie obrad
1.	Gołędzinowska Anna	Przewodnicząca	Obecna
2.	Jaroszewicz Waldemar	Wiceprzewodniczący	Obecny
3.	Błaszczyk Kamila	Członek Komisji	Obecna
4.	Czerniewska Katarzyna	Członek Komisji	Obecna
5.	Majewski Przemysław	Członek Komisji	Obecny
6.	Skarbek Mateusz	Członek Komisji	Obecny
7.	Śpiewak-Dowbór Cezary	Członek Komisji	Obecny

Do zobaczenia na sesji. Zamykam dzisiejsze 43 posiedzenie Komisji. Zakończenie posiedzenia – godz. 16:50.

Przewodnicząca
Komisji Zrównoważonego Rozwoju RMG

/-/Anna Gołędzinowska

Protokół sporządziła:

/-/Elżbieta Wajs-Deyck